

การจัด/ปรับปรุงการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์ในปัจจุบัน (redesign for community relations)

เสนอต่อ

การสัมมนาฝ่ายสื่อสารองค์กร / ประชาสัมพันธ์ / ชุมชนสัมพันธ์ / ส่วนปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้อง
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)

โดย

สุนทร คุณชัยมั่ง

Image Plus

สถานการณ์ของอุตสาหกรรม / โลกาภิวัตน์

อิงระบบกลไกรัฐ กรอบกติกา /
กฎหมาย / ระบอบประชาธิปไตย
แบบตัวแทน

ระบบเศรษฐกิจ
การตลาด

การเกิดประเด็นเชิงลบ
ที่สะสมจนกลายเป็น
ประเด็นปัญหา ก็เพราะ
การปะทะกันระหว่าง
แนวคิดสองกระแส

อิงการมีส่วนร่วม / ประชาธิปไตยทางตรง
ผสมระหว่างกรอบกติกาของกฎหมายที่มี
อยู่กับ กติกาของชุมชน ฯลฯ

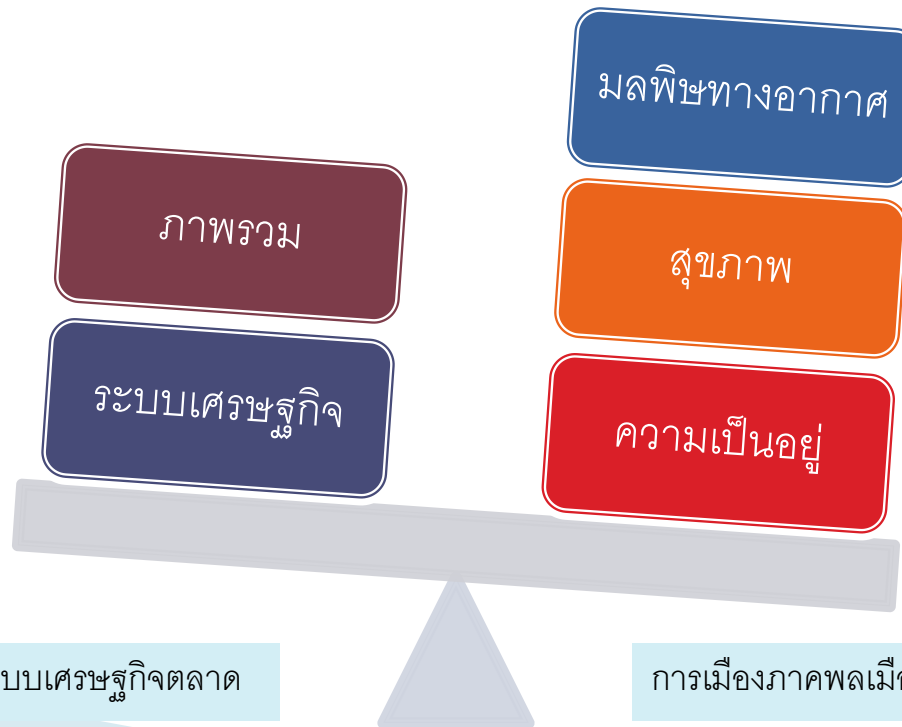
การเมืองภาค
พลเมือง

สถานการณ์ของอุตสาหกรรม / ไทย - มาบตาพุด

ข้อมูลบวก

ข้อมูลลบ

เราจะนำพาข้อมูล
ที่เป็นบวก
เป็นข้อเท็จจริง ไป
สร้างความรู้
ความเข้าใจต่อ
สาธารณะ
ได้อย่างไร?

ผลกระทบจากการสะสมของ
ข้อมูลที่เป็นลบต่างๆ ที่มากขึ้น
จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนิน
ธุรกิจนี้ ทั้งในปัจจุบันและ
อนาคต
เป็นอุตสาหกรรมหนักที่เป็น
หนึ่งในการกล่าวหาว่าเป็น
ผู้สร้างมลภาวะต่อชุมชน ในการ
ฟ้องศาลปกครอง / เ็นจีโอ

การจัดการรัฐ / ระบบเศรษฐกิจตลาด

การเมืองภาคพลเมือง

พัฒนาการและความขัดแย้งทางสังคม / ระยอง

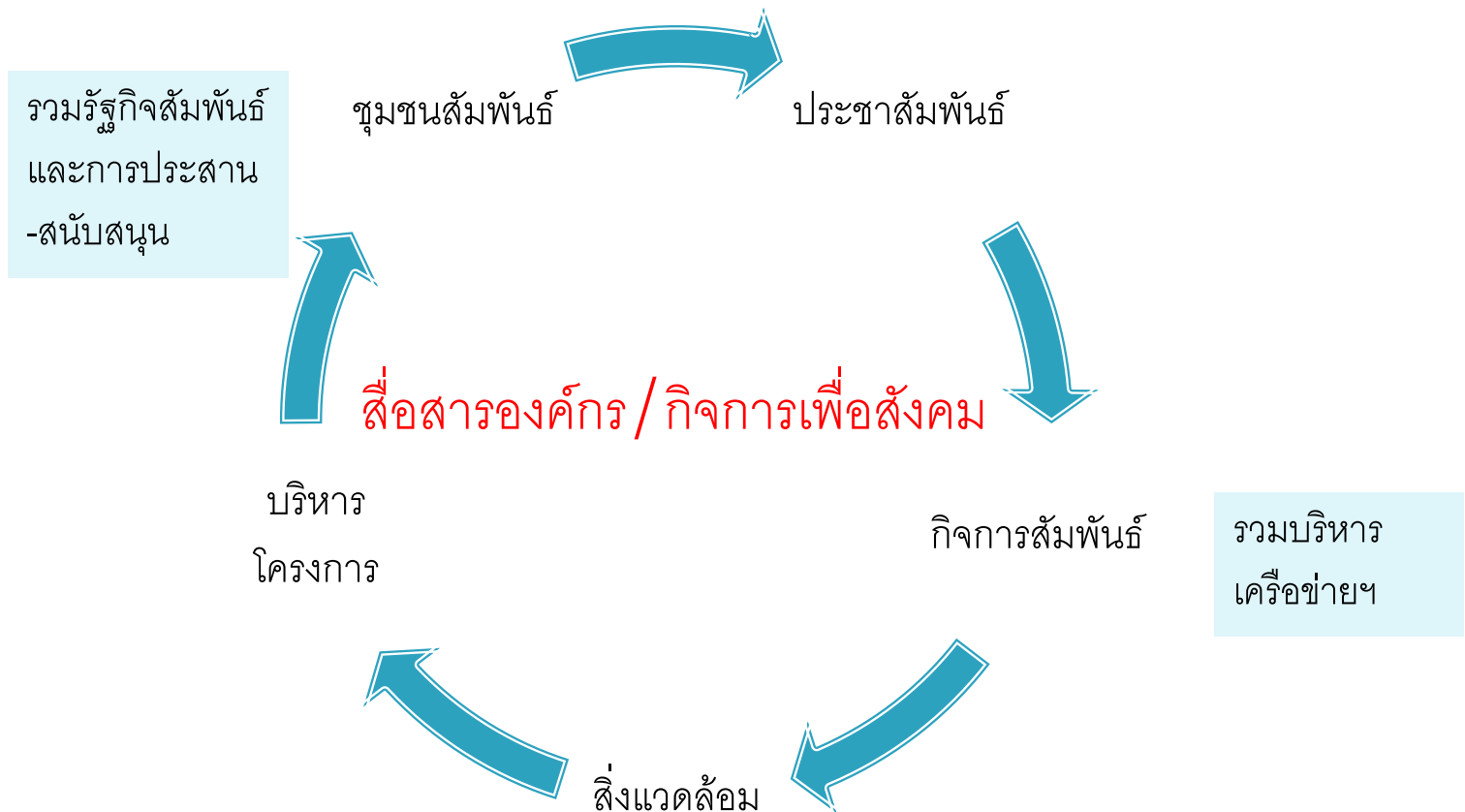
Community Relations & CSR

	ยุคต้น	ยุคกลาง	ยุคปัจจุบัน
กรอบงาน	ช่วยเหลือสังคม Philanthropy	สร้างชุมชนให้พึ่งพาตนเอง(Social Support / Focus Objective)	มีส่วนร่วม / สร้างกระบวนการ / พัฒนาที่ยั่งยืน(Participation & Sustainable Development)
ทิศทาง	บริจาค- งานสาธารณกุศล	การสนับสนุนสร้างอาชีพ สร้างรายได้เพิ่ม / การดำรงอาชีพแบบเกษตรผสมผสาน	มีผลงานที่เกี่ยวกับงานโรงงานมากขึ้น เช่น อีไอเอ / การตรวจสอบและติดตามมาตรการลดผลกระทบ / ไตรภาคี / ซีเอสอาร์ ฯลฯ
ลักษณะการทำงาน	ทำงานผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้บริหารในท้องถิ่น	ทำงานกับกลุ่มอาชีพต่างๆที่จัดตั้งขึ้น	ทำงานกับทุกระดับทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารในท้องถิ่น กลุ่มและชาวบ้าน และมีรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปอีก

พัฒนาการของงาน CR

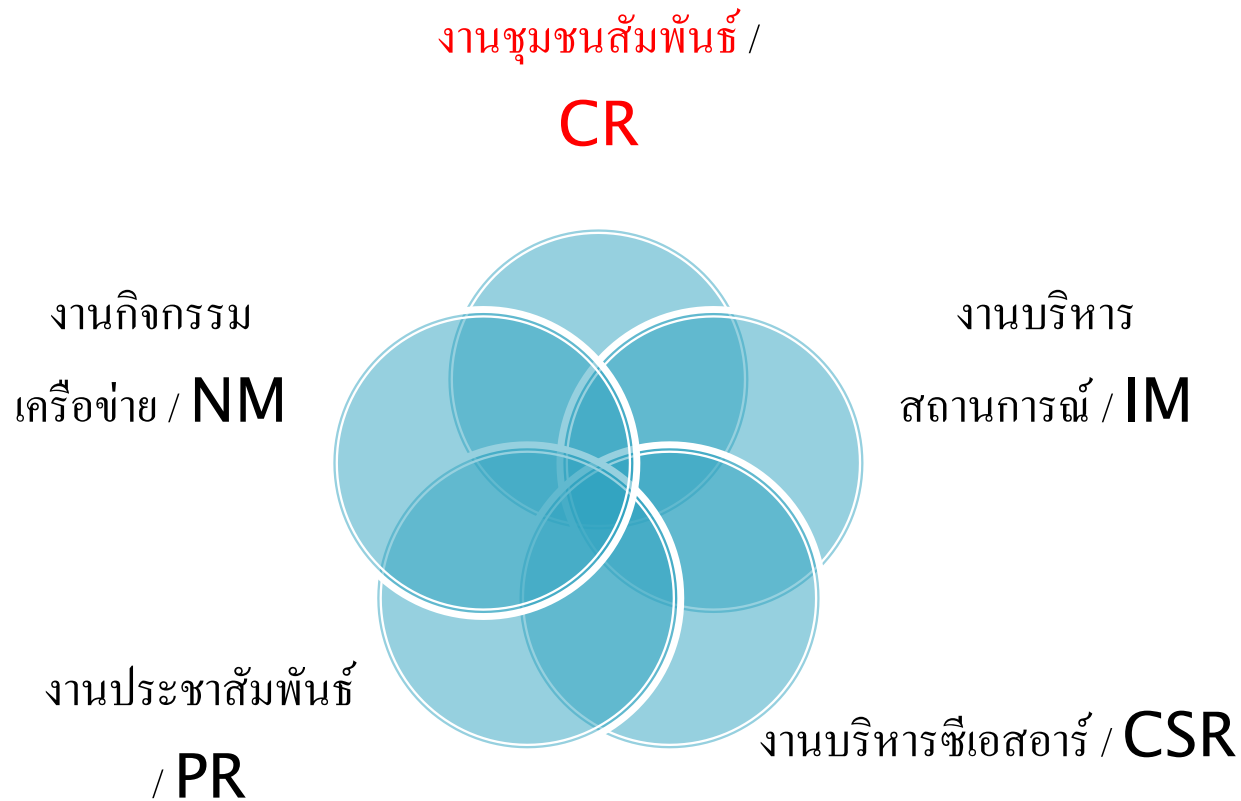

Corporate organization

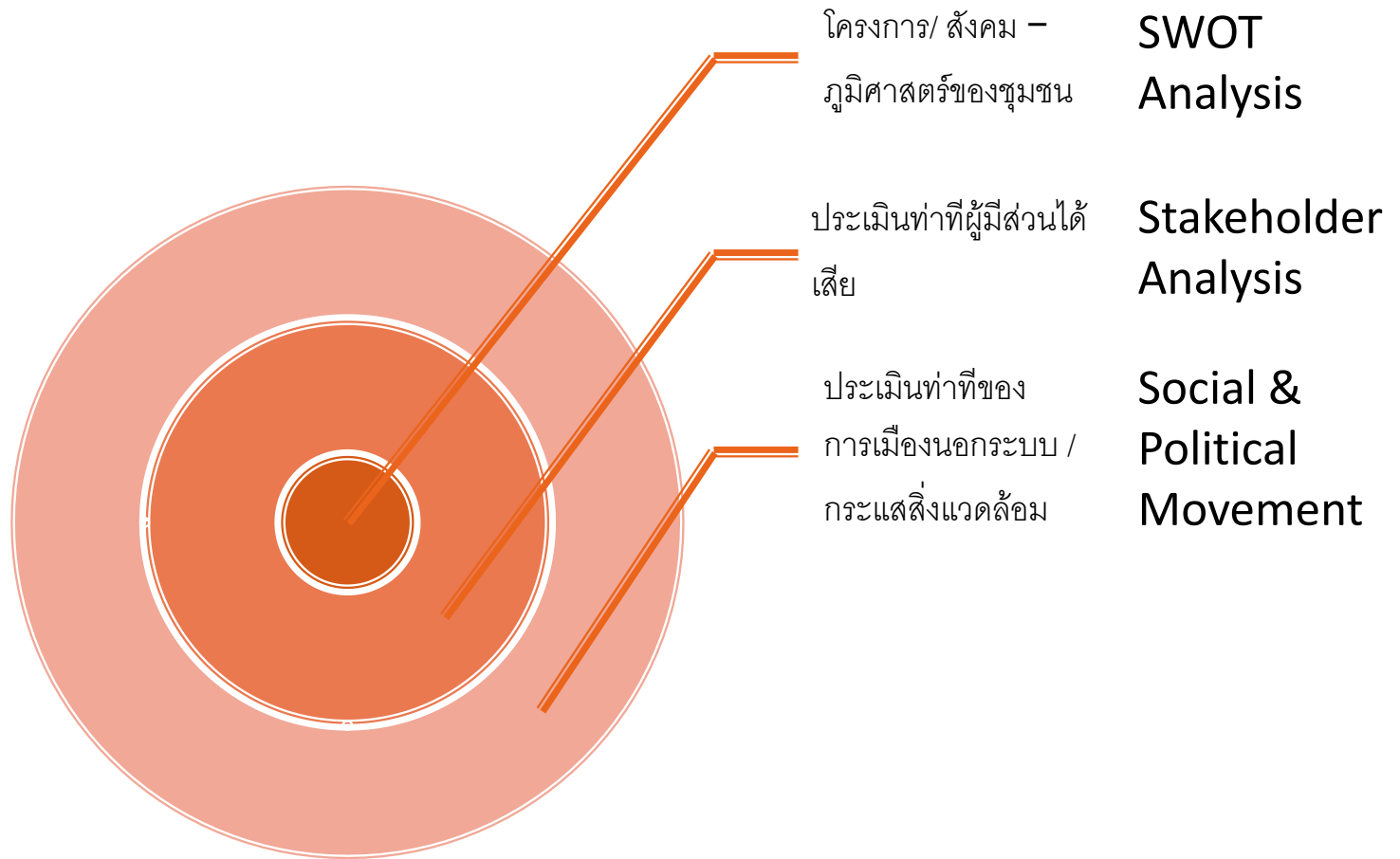
Five Force Directions

Change & Transition Management

Social Factor Analysis : SF Model #1

Community Relations Management

Social Factor Analysis

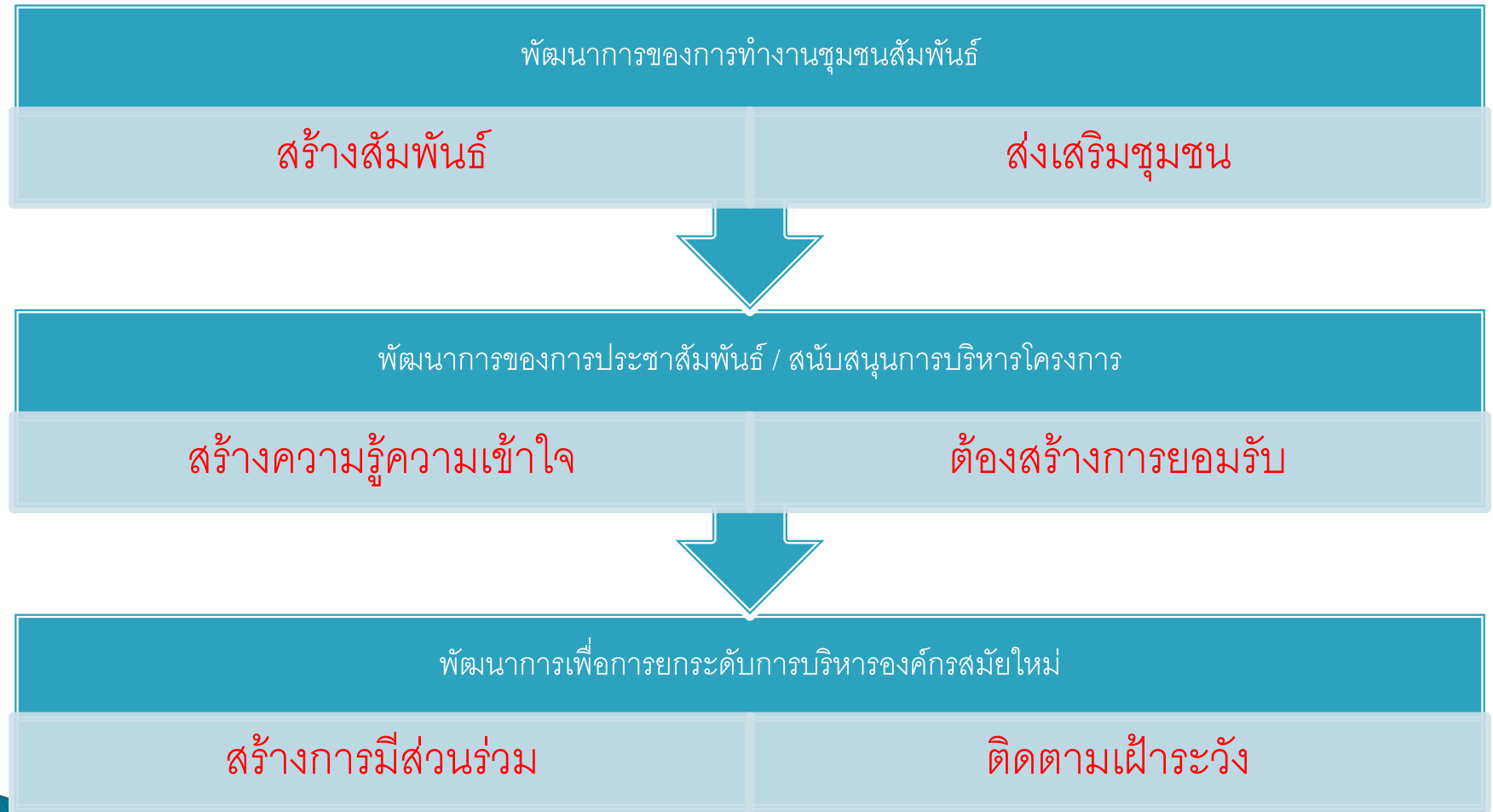
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ stakeholder

กรอบงานที่เหมาะสมของงานด้านชุมชนสัมพันธ์ / CR

- ▶ กรอบ / พื้นที่ ที่ต้องรับผิดชอบ
 - ชุมชนโดยรอบที่ตั้ง / ผู้นำชุมชน –ชุมชน
 - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและ
 - ส่วนราชการในท้องถิ่น
- ▶ ขั้นตอนและกระบวนการทำงานที่ยกระดับ
 - งานสร้างสัมพันธ์ กับงานที่ต้องส่งเสริมชุมชน
 - งานที่ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ กับงานที่จะต้องสร้างการยอมรับ
 - งานที่ต้องสร้างการมีส่วนร่วม กับงานที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง
- ▶ ฝ่ายที่สังกัด
 - ประชาสัมพันธ์
 - บริหารโครงการ
 - สิ่งแวดล้อม
 - จัดตั้งฝ่ายโดยตรง

ทิศทางของงานแต่ละด้าน

CR

Research & Planning
Project & Activity Implementing
Evaluate & Support Management

Community development case study

ชุมชนคลองเปื่อยะ / จะนะ / สงขลา

□ ความเป็นมา

- กลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปื่อยะ ตั้งขึ้นเมื่อ 1 เมษายน 2523 โดยการสนับสนุนของกรมพัฒนาชุมชนเดินตามแนวทาง ของชาวบ้านที่ ต.คลองเปื่อยะ อ.จะนะ จ.สงขลา
- กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ของกรมพัฒนาชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของ ธกส และเงินกู้นอกระบบ

□ การจัดการ / กลไก

- เริ่มรวมกลุ่มจากคน 51 คน จากเงิน 2,850 บาท แล้วนำไปฝากเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันสมาชิกสำหรับกู้เงินจากธนาคาร กองทุนจะได้ประโยชน์จากดอกเบี้ยเงินฝาก
- กองทุนฯพัฒนามาเป็นสร้างประโยชน์จากดอกเบี้ยเงินกู้ โดยให้สมาชิกกู้เงินจากกองทุนฯโดยตรงเพื่อลงทุนสร้างอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตแทนที่จะค้ำประกันเงินกู้ (โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าเงินกู้นอกระบบ)
- สมาชิกกู้ได้ตามวงเงินออม / หากเกินต้องมีสมาชิกค้ำประกัน รวมทั้งระบบกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเป็นผู้ค้ำประกัน
- มีหนี้เสียเพียง 5 ราย แต่ติดตามได้ทุกราย การประกอบกิจการมีกำไรทุกปีและยังสามารถจัดการดูแลด้านสังคมและสาธารณะประโยชน์ เช่น ฌาปนกิจสงเคราะห์ / กองทุนบรรเทาสาธารณภัย /สวัสดิการด้านพยาบาลของสมาชิก
- ปัจจุบันกองทุนมีสมาชิก 4,200 คน ทุกครัวเรือนในตำบลคลองเปื่อยะเป็นสมาชิกหมด มีกองทุนประมาณ 111 ล้านบาท

สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ

□ ความเป็นมา

- ก่อตั้งเมื่อ 9 มกราคม 2515 เป็นการรวมตัวของคริสตชนนิกายคาทอลิกวัดแม่พระฟาติมา ต.ห้วยยาง (ต.แสงอรุณในปัจจุบัน) อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
- การเปลี่ยนผ่านจากการเริ่มต้นปลูกสวนมะพร้าว และผักสวนครัว เพื่อการบริโภคและสร้างรายได้เสริม แต่เมื่อมะพร้าวเริ่มเติบโตขึ้นคลุมพื้นดิน แล้วชาวบ้านไม่สามารถปลูกผักสวนครัวได้ จึงเกิดผลกระทบต่อการดำรงชีพและความเป็นอยู่ในชุมชน (ไม่มีรายได้ เล่นการพนัน เล่นแชร์)

□ การจัดการ / กลไก

- จัดตั้งเป็นสหกรณ์ ให้สมาชิกกู้ / สหกรณ์อื่นกู้ (ทุนเริ่มต้นบางส่วนจากวัดคริสต์)
- สมาชิกกลุ่มเลี้ยงโคขุน / กลุ่มสุกร

ชุมชนพึ่งตนเองบ้านหนองกลางดง จ.ประจวบคีรีขันธ์

□ ความเป็นมา

- ชุมชนได้รับผลกระทบต่อการพึ่งพาในระบบเศรษฐกิจพืชไร่เชิงเดี่ยว และการรุกรานของระบบทุนนิยมบริโภคนิยม ทำให้ชุมชนอ่อนแอตามลำดับ สูญเสียทุนทางสังคมที่มีมาแต่เดิม

□ การจัดการ / กลไก

- ปักหลักเดินตามแนวทางใหม่ พึ่งตนเองแบบพอมีพอกิน – ไม่เป็นหนี้ / สร้างความมั่นคงในอาชีพ – ไม่ต้องไปขายแรงงานภายนอก / สร้างความภูมิใจในอาชีพและความเป็นอยู่ของชุมชน
- ผู้ใหญ่โชคชัย ล้มประดิษฐ์ ริเริ่มกระบวนการระดมประชาชน เพื่อจัดตั้งกลุ่มสมาชิก “สภาชุมชน” และจัดทำแผนชุมชน 10 แผน ประกอบด้วย แผนการบริหาร / วัฒนธรรมประเพณี / ทรัพยากรธรรมชาติ/สวัสดิการชุมชน / สุขภาวะ / ลดต้นทุนการผลิต / ลดรายจ่ายครัวเรือน / เพิ่มมูลค่าและรายได้ของชุมชน / ธนาคารชุมชน / โครงสร้างพื้นฐาน

แผนชุมชน / แผนร้อยละ ที่ตำบลน้ำเกี๋ยน

□ ความเป็นมา

- แต่เดิมเป็นชุมชนล่มสลาย มีปัญหาการพนัน ยาเสพติด นักเลง มั่วปิ่น
- ชุมชนเริ่มจัดระบบใหม่อย่างจริงจัง 2537 เห็นผลเป็นรูปเป็นร่าง 2547 โดยเฉพาะการเอาชนะต่อสงครามยาเสพติด

□ การจัดการ / กลไก

- จัดเวทีระดมความคิด เอาปัญหามารวมกันวิเคราะห์แล้วแยกหมวดหมู่ นำไปสู่กระบวนการแก้ไข จัดระบบด้วยตนเอง โดยรวมเป็นแผนแม่บทชุมชนแล้วเสนอต่อส่วนราชการไปกำหนดเป็นแผน 9 / อิงรูปแบบการระดมความคิดเห็นและความร่วมมือแบบการจัดทำแผน ซึ่งเริ่มจากสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (กิน อิ่ม นอนอุ่น ผืนดี)
- จากการรวมประเด็นปัญหา สร้างเป็นแผนงานของตำบลเป็น แผนด้านเศรษฐกิจ / ด้านวัฒนธรรม การศึกษา / ด้านสุขภาพอนามัย /
- จัดตั้งสภาสุขภาพ สร้างกลไกตรวจสอบ – เคพีไอ – สมุนไพร
- จัดตั้งกระบวนการจัดการปัญหาเสพติดในชุมชน

ชุมชนวัฒนธรรมคลองขนมจีน อ.เสนา จ.อยุธยา

▶ ความเป็นมา

- ผลกระทบต่อชุมชนเกษตรดั้งเดิมของการเปลี่ยนวิถีเกษตรแบบพืชเชิงเดี่ยวและระบบการค้า และการขยายตัวของอุตสาหกรรม และวิถีการผลิตละสังคัมแบบใหม่ และผกผัน ฯลฯ
- ชาวบ้านเดิม – สังคมอ่อนแอ ทุกด้าน

▶ การบริหารจัดการ / กลไก

- ครูจากโรงเรียนสาธิตวิทยา นำเสนอแนวทางการจัดการแบบไร้นามสมผลงาน พลิกฟื้น ชุมชนให้พึ่งตนเอง เกิดงานกระบวนเรียนรู้ - องค์ความรู้ที่เป็นต้นแบบของชุมชนอื่น

พื้นที่ชุมชนโดยรอบโรงงาน / ไออาร์พีซี

